

En evig pagt

Ugens vers

"Jeg opretter min pagt med dig og dine efterkommere i slægt efter slægt, en evig pagt: Jeg vil være din og dine efterkommeres Gud"
(1 Mos 17,7)

Introduktion

"Jeg så endnu en engel flyve midt oppe under himlen; den havde et evigt evangelium at forkynde for dem, der bor på jorden, og for alle folkeslag og stammer, tungemål og folk" (Åb 14,6). Læg mærke til udtrykket "et evigt evangelium". Det er evigt, fordi det altid har eksisteret. Det har altid været der og er blevet lovet os i Jesus Kristus "for evige tider siden" (Tit 1,2).

Det er derfor ikke mærkeligt, at Bibelen andre steder taler om en "evig pagt" (1 Mos 17,7; Es 24,5; Ez 16,60; Hebr 13,20), for kernen i evangeliet er pagten, og kernen i pagten er evangeliet: I sin frelsende nåde og kærlighed tilbyder Gud dig en frelse, som du ikke fortjener og ikke er i stand til at fortjene. Du skal som svar elske ham "af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind og af hele din styrke" (Mark 12,30, en kærlighed, som viser sig i lydighed mod hans lov: "For dette er kærligheden til Gud: at vi holder hans bud" (1 Joh 5,3).

I denne uge skal vi se på begrebet pagt, som det kommer til udtryk i Femte Mosebog, hvor pagten og alt, den indebærer, stadfæstes.

Ugens tekster

- 1 Mos 12,1-3
- Rom 4,1-5
- 2 Mos 2,24
- 5 Mos 5,1-21
- 5 Mos 26,16-19
- 5 Mos 8,5
- Matt 28,10

Pagten og evangeliet

I hele Bibelen optræder pagten og evangeliet sammen. Tanken om en pagt fandtes, før Israel var et folk, jf. pagten med Noa. Pagtsløftet blev givet til Abraham, før Israel var en nation. Det var klart udtrykt gennem Guds interaktion med de første patriarker, folkets forfædre.

Og lige fra begyndelsen var evangeliet den centrale sandhed i pagten: frelse ved tro alene.

Hvilket pagtsløfte blev givet til Abraham, og hvordan kommer evangeliet til udtryk i det pagtsløfte?

1 Mos 12,1-3
1 Mos 15,5-18
Rom 4,1-5

Abraham troede Gud og på Guds løfte og blev dermed retfærdiggjort over for Gud. Men denne erklæring var ikke billig nåde. Abraham bestræbte sig på at opretholde sin del af pagten gennem lydighed, som vi ser det i 1 Mos 22 på Morija bjerg. Alt det gjorde han, selv om "hans tro" "regnes ham til retfærdighed" (Rom 4,5). Derfor kunne Paulus århundreder senere bruge Abraham som eksempel på, hvad det vil sige at leve efter de pagtsløfter, som Gud har indgået med sit folk.

Dette tema ses overalt i Bibelen. Paulus tog det også op i Gal 3,6, hvor han igen citerer 1 Mos 15,6, hvor det siges, at Abrahams tro "blev regnet ham til retfærdighed." Paulus viser her tilbage til det første løfte, der blev givet til Abraham om, at alle folkeslagene skulle velsignes i hans slægt (Gal 3,8-9). Pagtsløftet gives til enhver, både jøde og hedning, som "har troen" (Gal 3,7) og som derved bliver retfærdiggjort ved tro uden lovgerninger, uanset hvor meget de på grund af pagten er forpligtet på at adlyde loven.

Selv Jeremias taler om den nye pagt, og han gør det i forbindelse med loven: "Men sådan er den pagt, jeg vil slutte med Israels hus, når de dage kommer, siger Herren: Jeg lægger min lov i deres indre og skriver den i deres hjerte. Jeg vil være deres Gud, og de skal være mit folk" (Jer 31,33). Her genspejles det sprog, der blev brugt i Tredje Mosebog: "Jeg vil vandre midt iblandt jer, og jeg vil være jeres Gud, og I skal være mit folk" (3 Mos 26,12).

Hvordan passer tanken om pagten som en forening af lov og evangelium med de tre englebudskaber i Åb 14, Guds sidste advarsel til verden?

Til eftertanke

Pagten og Israel

"Det skyldes ikke din egen retfærdighed og retskaffenhed, at du kommer ind i deres land og tager det i besiddelse; nej, på grund af disse folks uretfærdighed vil Herren din Gud drive dem bort foran dig, også for at holde det løfte, Herren gav dine fædre Abraham, Isak og Jakob" (5 Mos 9,5; se også 5 Mos 9,27).

Hvordan kommer pagtsløfternes virkelighed til udtryk i dette vers?

Igen ser vi nådens pagt: Gud arbejdede for dem på trods af deres gentagne fejl. Sådan fungerer evangeliet også i dag. På grund af det løfte, der var givet til deres fædre, blev Guds nåde givet til de efterfølgende generationer.

I sine henstillinger til folket henviste Moses ofte til de pagtsløfter, som var givet til patriarkerne.

Hvad siger disse tekster om, hvordan pagtens løfter fungerer?

Udgangen af Egypten, som er et stærkt symbol på Guds frelsende nåde, var også baseret på den pagt, som Herren havde indgået med deres fædre. Selv før de, der nød godt af pagten, var født, blev der givet løfter til dem. Uden nogen form for egen fortjeneste modtog de den lovede befrielse, som Gud foretog for dem gennem de mirakler og begivenheder, der skete i forbindelse med udgangen.

Men det endte ikke der. De gik fra Egypten, men hvortil? Ja, til Sinaj, hvor pagten med dem blev "officielt" oprettet (se 2 Mos 20). Centralt i den pagt var evangeliet og loven. De blev kaldet til at adlyde De Ti Bud som et udtryk for det frelsende forhold, de havde med Herren. Han havde allerede genløst dem (evangeliet). Igen og igen i Femte Mosebog blev de kaldet til at adlyde loven som deres del af pagten, der var blevet stadfæstet på Sinaj.

Hvilken rolle spiller Guds lov for os, når vi er frelst af nåde? Hvorfor er loven så vigtig i vores erfaring med Gud?

2 Mos 2,24

2 Mos 6,8

3 Mos 26,42

Til eftertanke

Pagtsbogen

Selv om tanken om en pagt (berit på hebraisk) som en beskrivelse af Guds forhold til sit folk findes overalt i Bibelen, findes dette ord så ofte i Femte Mosebog, at den er blevet kaldt "Pagtsbogen".

5 Mos 5,1-21

Hvad sker der her, som hjælper os til at forstå, hvor central tanken om pagt (*berit*) er i Femte Mosebog?

Ikke længe efter at Israels folk var blevet befriet fra Egypten, oprettede Gud pagten med dem ved Sinaj. Det skete, lige før de skulle gå ind i Det Lovede Land. Men efter en 40 år lang omvej, lige før de igen skulle gå ind i Det Lovede Land, som var en væsentlig del af pagtsløftet (se 1 Mos 12,7; 2 Mos 12,25), gav Gud dem gennem sit talerør Moses endnu engang De Ti Bud. På denne måde understreger Gud atter, hvor vigtigt det var for dem også at forny deres pagtsforpligtelser.

Herren ville opfylde sine pagtsløfter til dem. Men nu var de også forpligtede på at opfylde deres del af aftalen: "Han kundgjorde jer sin pagt, som han befalede jer at følge, de ti bud, og dem skrev han ned på to stentavler" (5 Mos 4,13). Det gjorde han på Sinaj, og nu gjorde han det igen i Moab, lige før de skulle tage det lovede land i eje, som deres fædre var blevet lovet flere hundrede år tidligere. Det var en tilkendegivelse af den "evige pagt", som var til længe før jordens tilblivelse.

"Før verdens grundvold blev lagt, havde Faderen og Sønnen sluttet en pagt for at frelse menneskeslægten, hvis den skulle lade sig overvinde af Satan. De havde indgået en højtidelig overenskomst om, at Kristus skulle stå som sikkerhed for menneskeheden" (Ellen White, *Jesu Liv*, s. 607).

5 Mos 5,3

Hvordan forklarer vi dette vers?

Hvad sagde Moses til dem? Det er mest sandsynligt, at Moses understregede det faktum, at deres fædre nu var døde og borte, og at de fantastiske pagtsløfter, som var blevet givet til fædrene, nu blev givet til dem. Det kunne være Moses' måde at fortælle dem, at de ikke skulle ødelægge det hele, sådan som de tidligere generationer havde gjort. Løfterne – og forpligtelserne – var nu deres.

Guds specielle folk

Det er svært for os i dag at fatte, hvordan verden var på den tid, da israelitterne vandrede i ørkenen. Hvis store verdensriger er opstået og forsvundet med i bedste fald nogle ruiner tilbage, hvad kan vi så vide om mange af de mindre hedenske nationer, der levede i det samme område som Israel?

Ikke ret meget, men en ting ved vi: disse folk var gennemsyret af hedenskab, flegguder og nogle helt afskyelige skikke, som indbefattede ofringer af børn. Forestil dig, hvor lav og ond en kultur og en religion var, som kunne gøre noget sådan mod deres egne børn, og at de gjorde det i en eller anden guds navn!

Det er ikke så mærkeligt, at Herren ned igennem hele det gamle Israels historie igen og igen advarede sit folk mod at følge de omkringboende, hedenske folkeslags skikke. "Når du kommer ind i det land, som Herren din Gud vil give dig, må du ikke lægge dig efter at gøre de afskyelige ting, som folkene dér gør" (5 Mos 18,9).

Det skyldes, at Gud havde udvalgt dette folk til en speciel opgave. Ved at indgå en pagt med Gud skulle de være et specielt folk, et vidne til verden om den Gud, som skabte himlen og jorden – den eneste Gud.

5 Mos 26,16-19

Hvordan opsummeres pagtsforholdet mellem Gud og Israel i disse vers? Hvordan skulle deres trofasthed mod pagten vise sig i, hvordan de var som folk? Hvad kan vi lære af det?

Det er fascinerende, at Moses begynder disse fire vers med ordene "i dag". Lige nu, igen, befaler Gud jer til at gøre dette. Og han gentager denne tanke i vers 17. Han havde hele tiden befalet dem at følge disse ting. Det er, som om han siger til dem, at de i dette øjeblik er nødt til igen at binde sig til at være det trofaste, hellige og specielle folk, som virkelig var den centrale begrundelse for, at de var et pagtsfolk. De var det eneste folk, der som et folk kendte den sande Gud og kendte sandheden om denne Gud og om, hvordan han ønskede, at folk skulle leve. På en meget jordnær måde havde de ikke alene "den nærværende sandhed", men de skulle på deres egen måde omsætte den sandhed i deres liv, indtil Jesus, som selv er "Sandheden" (Joh 14,6), kom.

Til eftertanke

Hvorfor er tanken om "i dag" at overgive sig til Gud og hans pagtsforpligtelse, relevant for os også "i dag"?

Andre billeder

Bibelsk forskning har længe set ligheder mellem Israels pagt med Gud og andre pagtsaftaler mellem kongeriger på den tid. En sådan parallel bør ikke overraske os. Gud behandlede sit folk på en måde, som de kunne forstå i de omgivelser, hvori de levede.

Men samtidig kan ideen om en pagt, en juridisk aftale mellem to parter, med regler, betingelser og bestemmelser virke kold og formel. Og selv om dette juridiske element må være til stede (Gud er lovgiveren), er det ikke bredt nok til at omfatte dybden og bredden af det forhold, som Gud ønskede med sit folk. Derfor bruges der også andre billeder i Femte Mosebog for at lægge flere dimensioner til ideen om pagten mellem Gud og Israel.

5 Mos 8,5; 14,1;
32,6.18-20

Hvilket billede bruges i disse vers, og hvordan viser det, hvilket forhold Gud ønskede med sit folk?

5 Mos 4,20;
32,9

Hvilket billede bruges her, og hvordan viser også disse vers, hvilket slags forhold Gud ønskede med sit folk?

Vi ser her familie billedet, som ideelt set skulle være det tætteste, mest nære og kærlige af alle forhold. Gud har altid ønsket et sådant forhold til sit folk. Selv efter deres skammelige fornægtelse af Jesus i forbindelse med korsfæstelsen, sagde Jesus til de to Mariaer efter sin opstandelse: "Men gå hen og sig til mine brødre, at de skal gå til Galilæa. Der skal de se mig" (Matt 28,10). Selv som den opstandne Kristus omtalte han sine disciple som "mine brødre". Det er et eksempel på kærlighed og den nåde, som udspringer af kærlighed til dem, der slet ikke fortjente det. Dette er i virkeligheden det forhold mellem Gud og menneskeheden, som Gud altid har tilbudt: nåde og kærlighed til dem, der ikke fortjener det.

Til eftertanke

Hvordan er dit forhold til Gud? Hvordan kan du gøre det dybere og lære at elske ham mere samtidigt med, at du forstår din pagtsforpligtelse til at adlyde hans lov? Hvorfor er disse to tanker ikke modstridende, men komplementære?

Til videre studium

"Følelsen af tvang fremkaldes af et forsøg på at leve i overensstemmelse med lov-religion, ved at stræbe efter at opfylde lovens krav i egen kraft. Der er kun håb for os, når vi får del i Abrahams pagt, som er nådens pagt ved tro på Jesus Kristus. Evangeliet, som blev forkyndt for Abraham, og hvorved han havde håb, er det samme evangelium, som forkyndes for os i dag, hvorigennem vi har håb. Abraham så hen til Jesus, som også for os er troens banebryder og fuldender" (Ellen White kommentar, *The SDA Bible Commentary*, 6. bd., s. 1077).

"Før verdens grundvold blev lagt, havde Faderen og Sønnen sluttet en pagt for at frelse menneskeslægten, hvis den skulle lade sig overvinde af Satan. De havde indgået en højtidelig overenskomst om, at Kristus skulle stå som sikkerhed for menneskeheden. Nu havde Kristus opfyldt dette løfte. Da han på korset udbrød: 'Det er fuldbragt!' talte han til sin Far. Pagten var fuldt ud blevet gennemført. Nu erklærer han: Far, det er fuldbragt. Jeg har handlet efter din vilje, min Gud. Jeg har fuldført frelsesværket. Hvis din retfærdighed er sket fyldest, så vil jeg, 'at hvor jeg er, skal også de, som du har givet mig, være hos mig' (Joh 19,30; 17,24)" (Ellen White, *Jesu Liv*, s. 607-608).

Spørgsmål
til drøftelse

- 1. Tænk mere over, at selv før verdens grundvold blev lagt, havde Faderen og Sønnen "sluttet en pagt" for at frelse menneskeslægten, hvis den faldt i synd. Hvorfor bør det være en opmuntring for os? Hvad lærer det os om, hvor højt Gud ønsker at frelse os og give os del i sit rige?**
- 2. På hvilken måde kan menigheden i dag opfylde den samme rolle, som det gamle Israel skulle have opfyldt på sin tid? Hvordan kan vi lære ikke at begå de samme fejl, som de gjorde?**
- 3. Hvorfor står evangeliet og evangeliets løfter så centralt i hele tanken om den nye pagt? Hvilke tekster kan du finde i Det Nye Testamente, der viser, at loven og lydighed mod loven ikke blev afskaffet i den nye pagt, sådan som mange kristne lærer? Hvorfor tror du, at så mange kristne siger, at evangeliet annullerer nødvendigheden af at holde De Ti Bud?**

